

Nr 99.

Ankom till Riksdagens kansli den 16 maj 1911 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående anordnande af farled mellan Storvindeln och Nedre Gautsträsk.

(4:de afd.)

I en till Riksdagen den 31 mars innevarande år aflåten till statsutskottets förberedande behandling öfverlämnad proposition (nr 158) har Kungl. Maj:t under åberopande af bifogadt utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgifva

att till anordnande af farled mellan Storvindeln och Nedre Gautsträsk genom upprensning af Bräskaforsen i Sorsele socken af Västerbottens län bidrag må, under villkor att Sorsele socknemän bidraga till företaget med minst 3,000 kronor och förbinda sig att för framtiden underhålla farleden, kunna lämnas från det af Riksdagen anvisade anslag till understödjande af brobyggnader och, företrädesvis mindre, hamnbyggnader samt upprensning af åar och farleder utan iakttagande af det för tillgodonjutande af statsbidrag från ifrågavarande anslag i allmänhet stadgade villkor, att statsbidraget icke må utgå med högre belopp än två tredjedelar af den för företaget beräknade kostnaden.

Beträffande hvad till stöd för denna framställning anförts tillåter sig utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

Såsom af departementschefen erinrats, anförde statsutskottet i sitt under nästlidet års riksdag afgifna utlåtande i förevarande ämne, att utskottet, som väl behjärtade behofvet af bättre kommunikationer för befolk-

*Utskottets
yttrande.*

ningen i dessa aflägsna trakter och funne hvad Kungl. Maj:t föreslagit i syfte att tillgodose detta behof värdt allt beaktande, dock funnit vissa betänkligheter möta mot att i frågans dåvarande läge förorda bifall till Kungl. Maj:ts framställning.

Då nämligen Storvindeln vore den enda större vattensamlaren efter Vindelälven och denna floddal med sitt stora vattenområde i följd häraf vore utsatt för häftiga vattenflöden, ansåg utskottet en reglering af vattenståndet i nämnda sjö med nödvändighet komma att utöfva inverkan på hela flodområdet, och ville det vid sådant förhållande synas utskottet af nöden, att en fullständigare utredning i detta afseende föreginge beslut om den föreslagna upprensningen af Bräskaforsen.

Härtill komme, att enligt hvad för utskottet meddelats, invid Sorsele kyrkplats finnes en till större delen staten tillhörig, mycket stor och för odling lämplig mosse, hvars torrläggning, ifall Nedre Gautsträsk's vattennivå ej kunde sänkas, skulle omöjliggöras.

Då fullständig utredning i berörda afseenden saknades och utskottet vid sådant förhållande icke kunnat bilda sig en bestämd uppfattning, huruvida de fördelar, som skulle vinnas genom företaget, motsvarade de olägenheter, detsamma i andra afseenden skulle kunna medföra, ansåg utskottet frågan böra uppskjutas, på det att en närmare utredning kunde åvägbringas för att vinna upplysning dels angående den inverkan, som Storvindeln's ifrågasatta sänkning kunde hafva på en reglering af Vindelns vattensystem, dels ock angående möjligheten och fördelarna af förenämnda invid Sorsele kyrkplats belägna mosses torrläggning.

Då den i ärendet nu förebragta utredning synes utskottet vara af beskaffenhet att häfva förenämnda betänkligheter och utskottet, som vidhåller sin förut uttalade mening, att Kungl. Maj:ts förslag i ämnet är värdt allt beaktande, ej heller i öfrigt har något mot samma förslag att erinra, får utskottet hemställa,

att Riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition må medgifva, att till anordnande af farled mellan Storvindeln och Nedre Gautsträsk genom upprensning af Bräskaforsen i Sorsele socken af Västerbottens län bidrag må, under villkor att Sorsele socknemän bidraga till företaget med minst 3,000 kronor och förbinda sig att för framtiden underhålla farleden, kunna lämnas från det af Riksdagen anvisade anslag till understödjande af brobyggnader och, företrädesvis mindre, hamnbyggnader samt upprensning af

åar och farleder utan iakttagande af det för tillgodonjutande af statsbidrag från ifrågavarande anslag i allmänhet stadgade villkor, att statsbidraget icke må utgå med högre belopp än två tredjedelar af af den för företaget beräknade kostnaden.

Stockholm den 16 maj 1911.

På statsutskottets vägnar:

G. BILLING.

Reservation

af herr *A. Åström*, som ansett, att utskottets yttrande och förslag bort hafva följande lydelse:

»Såsom af departementschefen — — — — —
mosses torrläggning.

Den utredning, som nu ägt rum, har gifvit vid handen två omständigheter, som här måste beaktas. Den ena är att genom den ifrågasatta upprensningen visserligen skulle vinnas en i någon mån jämnare afrinning af Storvindeln's vatten, men att emellertid en sådan åtgärd icke vore tillfyllestgörande, utan att en mera effektiv reglering af vattensystemet vore behöflig för såväl flottningens underlättande och vattenkraftens tillgodogörande i Vindelälven som ock för minskande af vattenflödenas häftighet med däraf föranledda öfversvämningar. Den andra åsyftade omständigheten är att här föreligger en tvistefråga emellan farledsintresset och öfriga intressen, i första hand flottningen. I utredningen framhålles nämligen att om farled skall inrättas och bibehållas, detta medför behovet af särskilda åtgärder och anstalter vid en dylik effektiv reglering af vattendraget. Då vidtagandet af dylika anstalter och åtgärder uppenbarligen skulle komma att vid den förebådade effektiva regleringen medföra väsent-

ligt större kostnad, än om denna reglering finge företagas utan afseende å farleds inrättande eller bibehållande, är det också uppenbart, att denna intressekonflikt bör vara genom vederbörandes pröfning afgjord, innan åtgärd för farleds inrättande vidtages eller anslag därtill beviljas. Med hänsyn härtill och då tillika blifvit upplyst, att på Umeå flottningsförenings ansökan af den 27 juni 1910 förrättningsman blifvit den 10 november samma år förordnad att företaga undersökning i och för vattendragets effektiva reglering, hemställer utskottet,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning icke för närvarande måtte af Riksdagen bifallas.